

Vogels in de buurt

Ontdek met Naturalis de natuur thuis

Echte huismussen, dat zijn we nu allemaal

Wat vinden jullie van de huismus?
Een saai beestje of een buitengewoon bijzonder dier?

5 Veren.
Waarvoor is een mus niet kaal?

4 Een schutkleur.
Waarom is een mus niet fel van kleur?

1 Een korte dikke snavel van hoorn.
Wat kan een mus daarmee goed eten?

2 Holle lichte botten.
Waar zijn die handig voor?

3 Drie tenen naar voren en één teen naar achteren. Waarom niet vier tenen naar voren?

Net als alle vogels stamt de mus af van dino's. Het is een achterneefje of -nichtje van *T. rex* Trix.

● Zien jullie de overeenkomsten?

Meer weten? Lees het artikel [Dinosaurussen in je achtertuin](#) op de Natuurwijzer.

Op het strand, in het bos, in de stad en in het weiland: overal zie je vogels. Ook bij jou in de buurt. Ga met deze folder op onderzoek en ontdek meer over vogels.

Het snelste dier ter wereld

In een duikvlucht haalt een slechtvalk snelheden van boven de 300 kilometer per uur. De slechtvalk is het snelste dier ter wereld. Hij leeft in Nederland, misschien wel bij jou om de hoek! Deze roofvogel gebruikt een hoge uitkijkpost om de omgeving af te speuren naar prooien.

Op de toren van Naturalis zijn slechtvalken gezien en resten van prooien gevonden.

● Is er bij jullie in de buurt ook een hoge plek waar deze snelheidskampioenen zitten?

Vogelrestaurant

Wie eet wat?

Leg zaden en vruchten op schaaltes buiten.

Bestaat er een ideale plek om vogels te voeren?

- Komen er meer vogels als jullie de voederplek versieren?
- Wordt het drukker in jullie vogelrestaurant als het op een beschutte plek staat?
- Welke gasten bezoeken jullie restaurant als je de schaaltes op de grond zet?
- Komen er andere vogels als je de schaaltes op een hoge plek zet?
- Welke vogels komen niet naar jullie restaurant? Waarom komen ze niet?

Bedenk zelf nog een ander onderzoek met jullie vogelrestaurant.

Wat verwachten jullie dat er gaat gebeuren en gebeurt dat ook?

Minicursus vogels kijken

Ga op een zonnige dag vroeg naar buiten of ga 's avonds vlak voor de zon ondergaat. Kies één vogel. Volg deze vogel en ontdek wat hij doet, wat hij eet en hoe hij leeft. Als hij wegvliegt heb je pech...

- Hoe beweegt jullie vogel? Is het een klimmer, springer, looper, zwemmer, duiker, vlieger of kan hij alles?
- Is jullie vogel alleen of met andere vogels?
- Wat eet jullie vogel? Vega, vlees of vis? Kun je dat aan de snavel zien?

tips:

kort en spits: insecten

kort en dik: zaden

krom, scherp, puntig: vlees

spits en lang: kikkers, mollen, muizen of wormen of schelpdieren

platte zeef: waterbeestjes, waterplantjes

Veren bestuderen

Ga op zoek naar veren. Bekijk ze goed.

Welke overeenkomsten en verschillen zien jullie?

- Hebben de veren overal dezelfde kleur? Waarvoor is dat handig?
- Hoe groot zou de vogel zijn?
- Waar zit het dons op de veren? Is dat bij alle veren hetzelfde?

Wapper met de veren naast jezelf.

- Met welke veer voel je de meeste wind?
- Met welke veer hoor je het minste geluid?
- Waar zou welke veer het handigst voor zijn? (Denk aan: snel vliegen, warm blijven, geluidloos vliegen)

- Wat doet jullie vogel nog meer met zijn snavel?
- Wat voor geluid maakt jullie vogel?
- Waarvoor maakt hij denken jullie geluid?
- Wat valt jullie nog meer op aan jullie vogel?

Ontdek welke vogel jullie hebben gevolgd op [Dierenzoeker](#).

- Is jullie vogel een trekker of niet?
- Wanneer komt en gaat hij weer?

Volg het op: [Euro Bird Portal](#)

Kies nog een andere vogel om te volgen en dan nog één en nog één; tot jullie echte vogelexperts zijn!

Fluit als een vogel

Het is nu veel stiller in Nederland. Het gezang van vogels kun je daardoor veel beter horen.

Ga ergens buiten staan.

- Hoeveel verschillende vogels horen jullie? Probeer eens om hun geluid na te doen. Als je het goed doet gaan ze met je praten!

Sander Pieterse,
vogelgeluidenexpert bij Naturalis:

“Op onze website Xeno-canto zijn duizenden vogelgeluiden te beluisteren. Je kunt ook zelf opnames van vogelgeluiden maken met bijvoorbeeld een smartphone en deze aan de website toevoegen, zelfs als je niet weet welke vogel het geluid maakte. Die geluidsopnames zijn dan ook meteen beschikbaar voor wetenschappers.”

Hier kun je opzoeken welke vogel je hebt gehoord:

[xeno-canto ::](#)
[Sharing bird sounds](#)
[from around the world](#)

Na-apen

Een spreeuw kan het getoeter van een auto of een alarm nadoen.

Uitvliegen

Jonge vogels die net uitgevlogen zijn, kunnen vaak nog niet goed vliegen, waardoor ze de eerste dagen veel op de grond zijn. Zo'n vogeltje is niet uit het nest is gevallen. De ouders zijn meestal in de buurt en na een paar dagen kan het vogeltje vliegen. Als een vogeltje gewond is, breng het dan naar een vogelasiel.

Kijk live mee in het nest van dertien soorten vogels. Zie hoe zij broeden en voor hun kleintjes zorgen:
<https://www.vogelbescherming.nl/beleefdelente>

Wat bedoelen ze?

Een luide kries, een schorre kras, een korte tsjilp. Vogels roepen elkaar van alles toe. Betekenen die geluiden ook nog wat? Meer weten? Lees het artikel [Wat vogels elkaar toeroepen](#) op de Natuurwijzer.

Eieren

Vogeleieren heb je in allerlei kleuren, zelfs in het blauw. Blauwe eieren nemen minder warmte op dan bruine eieren. De blauwe kleur zorgt ervoor dat eieren niet oververhit raken. Meer weten? Lees het artikel: [Diversiteit van vogeleieren](#) op de Natuurwijzer.

Naturalis heeft een verzameling van meer dan 40.000 vogeleieren.

Nestenspeurtocht

In bomen die nog kale takken hebben, kun je ze goed zien zitten: vogelnestjes. Maar ook in een kuiltje in het weiland of op het water; overal kun je naar nesten speuren. Houd afstand van een nest dat gebruikt wordt. Als vogels bang zijn verlaten ze soms hun nest en komen dan niet meer terug naar hun jongen.

Verzamel takjes, lange grassprietten, mos en bladeren en maak zelf een vogelnestje. Vogels gebruiken hun snavel om nesten te bouwen.

- Kun jij met je mond een nestje bouwen?

Kleintjes

Ga samen aan de waterkant kijken naar jonge watervogels als eendjes, zwaantjes of zien jullie kuikentjes van de meerkoet?

Braakballen

Ga op zoek naar een braakbal van een uil, die kun je openbreken en uitpluizen. Onderzoek wat de uil heeft gegeten.

Vogelbingo

Spotten jullie ze allemaal? Print deze bladzijde één keer en ga samen buiten op zoek of maak meer prints en speel tegen elkaar. Wie de vogel het eerst spot, mag een kruisje zetten. Spreek af wat bingo is; een volle kaart of een rijtje van vier van boven naar beneden of schuin.

Veel plezier!

Vogelsporen zoeken

Wordt vogeldetective. Ga op zoek naar de afdrukken van vogelpootjes, lege nestjes, veren en vogelpoep.

Kunnen jullie bedenken van welke vogels de sporen zijn en wat er is gebeurd?

